

УДК 336.71:339.9

РОЗМІЩЕННЯ ПРО ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Ігнатченко Н. М.

Здобувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Науковий керівник: Румянцев А. П. професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Анотація. *Концептуальні підходи та наукові гіпотези щодо становлення й розвитку інвестиційної діяльності комерційних банків України, а також підвищення ефективності взаємодії вітчизняного банківського сектору зі світовим фінансовим середовищем в умовах європейської інтеграції вимагають формалізації комплексу заходів як національного, так і глобального характеру.*

Результатом аналізу теоретичних положень та практичних аспектів світового досвіду банківської інвестиційної діяльності стало виокремлення використання механізмів IPO як ключової форми банківської діяльності в Україні у сфері іноземного інвестування. Адже на сучасному етапі розвитку банківської системи України навіть у короткостроковій перспективі може виникнути проблема обслуговування накопиченого зовнішнього боргу, яка особливо гостро постане перед банками у випадку дефолту по іноземним зобов'язанням. В такому випадку, вартість фінансових ресурсів для українських компаній на зовнішніх ринках може зрости у декілька разів.

Аналогічна загроза для комерційних банків може виникнути при несприятливій кон'юнктурі на міжнародних фінансових ринках. За такої ситуації банки не зможуть розміщувати нові випуски єврооблігацій через відсутність інвесторів на ринку. Така ситуація склалася у період 2007-2008 рр., коли міжнародна криза ліквідності, спровокована іпотечною кризою у США, поступово поширюючись, вплинула майже на всі сфери фінансових ринків, а також на нормальне функціонування банківських систем багатьох країн, включаючи країни Європейського Союзу. Неможливість рефінансувати свої минулі запозичення може призвести до дефолту банків, якщо не будуть знайдені інші джерела фінансування, зокрема, розміщення акцій через депозитарні розписки на європейському фінансовому ринку.

Ключові слова: *інвестиційний банкінг; фінансове посередництво; пакет цінних паперів; первинне публічне розміщення; депозитарні розписки; фондова біржа.*

Постановка проблеми. В умовах посткризового розвитку економіки України та її банківської сфери простежується різке зростання попиту на інвестиційні ресурси. Інтенсивність економічних процесів потребує значних обсягів фінансування у стислі строки. Дедалі більше українських банків зіштовхуються з проблемою нестачі грошових ресурсів за надто швидких темпів кредитування клієнтів та розширення своєї діяльності. Залучення грошових потоків через внутрішні канали банків є надто дорогим у порівнянні з цінами на фінансові ресурси на європейському фінансовому ринку. Зокрема, залучення фінансових ресурсів через нарощення обсягів клієнтських депозитів не є ефективним ви-

ходом із ситуації через декілька причин, основними з яких є висока ціна залучення таких ресурсів та їх короткостроковість. Саме тому українські банки починають залучати кошти, відкриваючи для себе європейські канали фінансування, зокрема шляхом застосування механізмів IPO (розміщення акцій через депозитарні розписки, розміщення через випуск акцій дочірньої компанії, зареєстрованої закордоном, або поєднання обох форм випуску).

Мета статті – обґрунтувати пріоритетні напрями інвестиційної діяльності комерційних банків України на світовому ринку капіталів в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремим аспектам дослідження проблем залучення та використання механізмів первинного публічного розміщення, тобто відчуження цінних паперів на підставі опублікування в засобах масової інформації або оголошення в будь-який інший спосіб повідомлення про продаж цінних паперів, зверненого до заздалегідь невизначеної кількості осіб, присвячені праці як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Зокрема, у працях представників західної економічної школи Н. Кларка, Е. Меровіша [10], Т. Везеля [14], а також вітчизняних науковців І. Бережної [1], А. Васильєвої [2], М. Диби [3], Г. Карчевої [4] розглядаються питання оцінки вартості залучених коштів, специфіки процесів первинного публічного розміщення в країнах ЄС та в країнах, що розвиваються, визначені особливості правовідносин учасників. Але цим працям бракує комплексності та системності, а питання оцінки ефективності використання залучених коштів від здійснення первинного публічного розміщення комерційними банками України на європейських торговельних майданчиках майже не розглянуті.

Основні результати дослідження. З метою підвищення ефективності інтеграції вітчизняних банків у світовий фінансовий простір доцільно розробити напрями оптимізації стратегії комерційних банків на основі поєднання та взаємодоповнення екзогенних та ендогенних факторів впливу, пріоритетів оптимізації інвестиційної діяльності та основних стратегічних цілей, які мають бути досягнуті.

Необхідно відмітити, що після того, як кредитно-фінансова установа прийняла управлінське рішення про розміщення акцій, вона стає перед вибором форми та місця розміщення. На вибір форми розміщення пряий вплив справляє вибір місця розміщення. Якщо кредитно-фінансова установа вирішила розміщувати акції закордоном, тоді перед нею постає вибір: розміщення акцій через депозитарні розписки, розміщення через випуск акцій дочірньої компанії, зареєстрованої закордоном, або поєднання обох форм випуску. Найчастіше українські кредитно-фінансові установи використовують третій варіант, тобто проводять реструктуризацію бізнесу, створюючи компанію в юрисдикції з м'яким податковим кліматом і починає випускати депозитарні розписки [1, с. 87].

Суть депозитарної розписки полягає у тому, що депозитарій зобов'язується в країні емітента знерухомити пакет цінних паперів, які є забезпеченням депозитарної розписки, на рахунку зберігача (депозитарію). Своїй появі депозитарні розписки зобов'язані загальноприйнятій нормі законодавства, яка забороняє в більшості країн обіг цінних паперів на іноземних майданчиках напряму [8]. На початок 2012 р. в обігу знаходилося 3483 депозитарні програми, для порівняння, у 2010 р. цей показник становив 2855. Значний приріст програм відбувся за рахунок емітентів з Азії. Між іншим, найстаріший випуск депозитарних розписок, які досі знаходяться у обігу – це випуск японської компанії SONY (від січня 1970 р.).

Перші депозитарні розписки для українських емітентів були випущені в 1998 р. компанією Centrenergy. Bank of New York Mellon, що забезпечив першим емітентам безкоштовний випуск розписок. На етапі сьогоднішньої України BNYM працює лише з одним зберігачем – ING Bank [2, с. 122].

Другим у списку найкрупніших депозитаріїв у світі є Deutsche Bank. У червні 2007 р. Deutsche Bank запустив свою першу програму депозитарних розписок для українського емітента, випустив розписки для ОАО «Мотор Січ». Пізніше були випущені депозитарні розписки для холдингу IMG (нині НАСК «Оранта»). Крім того, представники Deutsche Bank неодноразово заявляли про те, що вони збираються відкрити в Україні ліцензованого зберігача (рис. 1).

Джерело: [12].

Рис. 1. Частки найкрупніших депозитаріїв України у загальному обсязі випущених депозитарних програм 01. 01. 2013 р..

Протягом певного періоду Україна активно готувала проект закону про українські депозитарні розписки. Ідея створити ринок, на якому були б розміщені емітенти із країн СНД, а також наші компанії, які вже розмістилися у Варшаві, Лондоні або Франкфурті-на-Майні, в принципі є правильною, але не має на даний момент економічного підґрунтя. По-перше, в Україні регулятор ринку цінних паперів досі не може домогтися реалізації положень закону, який передбачає можливість для українських фондів вкладати кошти в акції іноземних емітентів. На шляху рішення цієї проблеми стоїть Національний банк України, який не хоче легалізувати ще один канал для відтоку капіталу закордон.

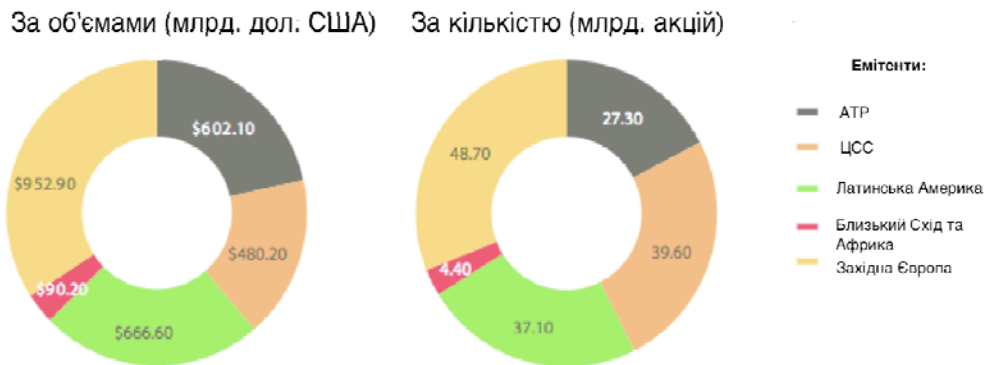
Запровадження депозитарних програм здійснюється в декілька етапів, а саме:

1. Вибір юридичного та фінансового консультанта. Вартість послуг такого консультанта коливається в межах 30-50 тис. дол. США.
2. Підготовка документів до Комісії з цінних паперів та фондового ринку. У разі позитивного рішення, майбутній емітент додатково надає устав компанії, річні звіти, квартальні та поточні фінансові звіти, інформаційні матеріали тощо. Якщо компанія планує випуск розписок на фондовому ринку США, то вартість підготовки звітності такої компанії за рік може перевищити декілька мільйонів дол. США.
3. Ведення переговорів з банком-депозитарієм на предмет підписання договору на обслуговування. Середня комісія серед банків-депозитаріїв становить 5 центів за депозитарну розписку. Таку комісію традиційно платить інвестор, який купує депозитарну розписку. Ініціатор випуску несе витрати, пов'язані із знерухомленням пакету в кастодіанта.
4. Остаточна реєстрація заяви потенційного емітента в КЦПФР.
5. Підписання договору з банком-депозитарієм і передача його до КЦПФР.
6. Переговори з банком-андеррайтером або агентом по розміщенню. Тільки після підписання договору з андеррайтером КЦПФР надає остаточний дозвіл на випуск депозитарних розписок.

7. Передача потенційним емітентом пакету акцій в банк-кастоді, який його знерухоплює, і сповіщає про це банк-депозитарій, після чого банк-депозитарій випускає розписки і передає їх інвестору [10].

Загалом, процедура публічного розміщення на зарубіжних фондових ринках є доволі дорога. Так, за підрахунками експертів консалтингової компанії Capital One Adviser, для того, щоб виконати розміщення на Варшавській фондовій біржі компанія повинна заплатити у середньому від 300 до 600 тис. євро залежно від обсягу емісії.

Протягом 2012 р. абсолютним лідером світового ринку депозитарних розписок стали країни Тихоокеанського регіону (1799 ДП, +174). Емітенти з цього регіону зареєстрували 58,6% від загальної кількості депозитарних програм. На другому місці знаходяться країни Західної Європи (962 ДП, +83), на третьому – країни Східної Європи (384, +14). Лідерами за вартісними та кількісними обсягами депозитарних розписок, які обертаються на зарубіжних ринках, є країни Західної Європи (рис. 2).

Джерело: [13].

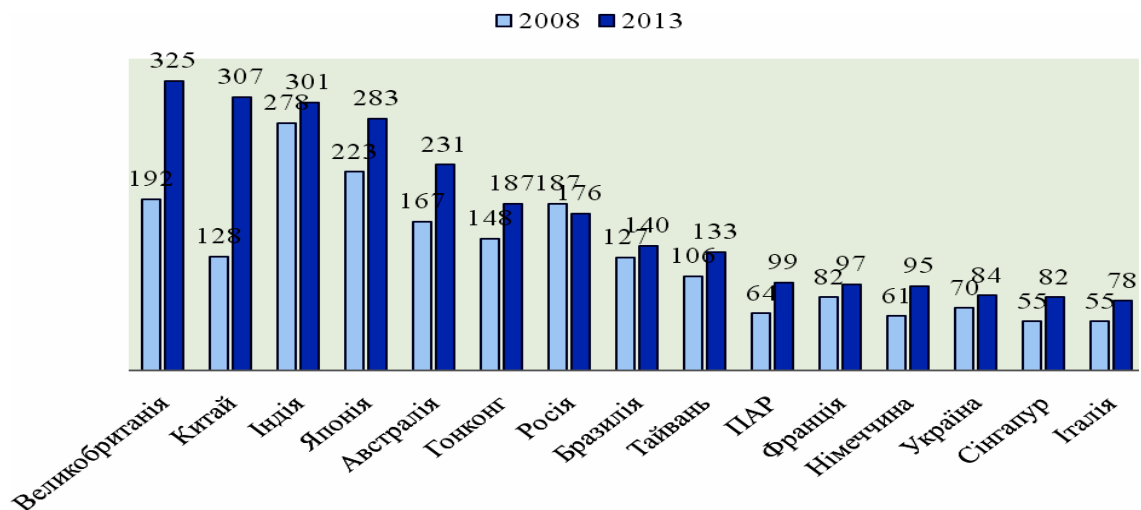
Рис. 2. Показники ліквідності міжнародних регіональних ринків депозитарних розписок, на 01. 01. 2013 р.

Серед країн-лідерів за кількістю депозитарних програм знаходяться Індія, Китай, Великобританія, Японія та Австралія. Якщо до 2008 р. абсолютним лідером за кількістю випущених депозитарних програм була Індія, то у 2012 р. її обігнали Великобританія та Китай. За період 2008-2012 рр. Великобританія збільшила випуск депозитарних програм майже вдвічі, а Китай – в 2,5 рази, тоді як Індія – лише на 10% (рис. 3). Зокрема, за кількістю програм депозитарних розписок в число перших 15 країн увійшла і Україна. Станом на 01.01.2013 р. емітентами із України було зареєстровано 84 програми, з них 4 – у 2012 р. (Банк Форум, KSG Agro, Mega bank, TMM Real Estate).

На американській біржі прийшлося близько 86% від загального об'єму торгів ДР на біржах, на європейські – лише 11%. Структура випуску депозитарних розписок за видами ринку у 2012 р. виглядала наступним чином:

- 1) OTC – 55%;
- 2) NYSE – 8%;
- 3) Лондонська фондова біржа – 5%;
- 4) NASDAQ – 5%;
- 5) Люксембурзька фондова біржа – 3%;
- 6) PORTAL – 2%;
- 7) OTCQX – 1%;
- 8) інші – 1%;
- 9) не мають ринку – 28%.

Найкрупніші програми торгувалися на біржових ринках, на які припадає лише 23% депозитарних програм. Галузями-лідерами за вартістю зареєстрованих депозитарних розписок стали компанії таких галузей як нафто- та газовидобувна, металургійна та банківська. На них прийшлося близько 30% від загального обсягу випущених депозитарних розписок. Лідерами за обсягами випущених депозитарних розписок стали ті ж самі галузі, але дещо в іншому порядку: нафто- та газовидобувна, банківська, металургійна [9].

Джерело: [11].

Рис. 3. Країни-лідери за кількістю зареєстрованих депозитарних програм у 2008 та 2012 рр.

Українське законодавство містить ряд обмежень, які ускладнюють процес розміщення акцій українських емітентів закордоном:

- обмеження щодо валюти, у якій встановлюється номінальна вартість акції (лише українська гривня);
- необхідність отримання ліцензії НБУ та дозволу НКЦПФР, для отримання якої необхідно виконати ряд вимог. При цьому, НКЦПФР власне самостійно приймає рішення про те, як і на яких біржах та торгово-інформаційних системах за межами України можуть бути розміщені акції українських емітентів [3, с. 22].

Саме тому українські компанії виходять на іноземні ринки шляхом створення закордоном холдингової компанії. Зокрема, до основних країн, де українські компанії створюють холдинги для подальшого виходу на зарубіжні ринки, відносяться Кіпр, Данія, Великобританія, Люксембург, о. Мен, Нідерланди, Канада, Франція.

Основними фінансовими консультантами та андеррайтерами для українських емітентів виступають такі інвестиційні підрозділи транснаціональних банків як Dragon Capital, Davento PLC, Concord Capital, ING, Ренессанс Капітал, Альфа Капітал, Phoenix Capital, J.P. Morgan, UniCredit SpA, Delphi Capital. Зокрема, Dragon Capital та Concord Capital забезпечують більше 60% українського ринку консалтингових послуг у сфері IPO. До основних фондових бірж, на яких обертаються депозитарні розписки українських емітентів, належать Warsaw Stock Exchange, London Stock Exchange, NYSE, TSX, Deutsche-Borse (табл. 1).

Таблиця 1.
Основні розміщення депозитарних розписок українських емітентів
на міжнародних ринках капіталу

Компанія-емітент	Сума залученого капіталу, млн. дол. США	% розміщених акцій від загальної кількості	Дата розміщення	Біржа	Андеррайтер / Фінансовий консультант
Ukrproduct Group	11.30	–	2005	Aim (LSE)	Metropol UK ltd
Cardinal Resources	20.00	–	2005	Aim (LSE)	–
XXI Century Investments	138.70	36.00%	2005	Aim (LSE)	ING
Дніпрозот	7.30	10.00%	2005	Deutsche Borse	Concorde Capital
Motor Січ	18.70	6.00%	2007	Deutsche Borse	Concorde Capital
United Media Holding	45.00	15.00%	2008	Deutsche Borse	Concorde Capital
Astarta Holding	31.50	–	2006	WSE	ING
TMM Real Estate Development	105.00	13.10%	2007	Deutsche Borse	Concorde Capital
Dragon – Ukrainian Properties	208.00	100.00%	2007	Aim (LSE)	Zimmerman
Ferexpro	218.72	12.00%	2007	LSE	J.P. Morgan
Kernel Holding	218.00	33.00%	2007	LSE	ING
Landkom International	110.00	54.00%	2008	Aim (LSE)	–
Миронівський хлібопродукт	322.00	19.00%	2008	LSE	UBS та Morgan Stanley
Агрохолдинг Авангард	188.00	20.00%	2010	LSE	–
MILKILAND N.V.	80.00	24.00%	2010	WSE	UniCredit SpA

Джерело: [7].

Щодо результатів виходу українських компаній на зарубіжні ринки, то вони є доволі неоднозначними. Зокрема, деякі з компаній лише втратили від проведеного IPO (наприклад, Ukrproduct Group), деякі залучили непоганий капітал для подальшого розвитку власної компанії (наприклад, Ferexpro). В липні 2013 р. Біржова рада Української біржі схвалила запуск Ринку залучення капіталу, який передбачає проведення на біржі IPO ряду невеликих українських компаній. Основне завдання нового ринку сприяння залученню інвестицій, насамперед для невеликих і зростаючих компаній [7].

Крім того, у першій половині 2014 р. в Україні запрацює ринок міні-IPO, саме тоді планується проведення низки розміщень невеликих українських компаній. Проведення таких міні-IPO є новим кроком у розвитку фондового ринку, коли компанії виходять і стають публічними не в зв'язку зі своїми розмірами або кількістю акціонерів, а тому що хочуть залучити кошти для свого розвитку з ринку. Розмір залучених коштів буде встановлений на рівні не менше ніж 8 млн. грн.

Переважаюча частка (до 80%) українських підприємств-емітентів акцій при залученні капіталів на зовнішніх ринках в останні роки надають перевагу Варшаві, і загалом кожен п'ятий долар, що залучався вітчизняними кредитно-фінансовими установами на ринку акцій, надійшов від розміщень на WSE. Також понад 80% розміщень (за обсягами) було проведено компаніями, які зареєстровані в юрисдикціях з м'яким податковим кліматом [6, с. 175].

Це є загальною проблемою для ринку і серйозним сигналом для українських регуляторів фінансового ринку та Національного банку України, які повинні сприяти більш швидкій зміні національного законодавства для детінізації важливого для економічного розвитку держави процесу виходу українських кредитно-фінансових на IPO, насамперед, щодо прискорення процедур подвійного лістингу. Відповідний комплекс законодавчих, нормативно-правових та контрольно-регулятивних заходів необхідно здійснити для реалізації подальшого запобігання наявним у теперішній практиці схемам розміщень через дочірні компанії в офшорних юрисдикціях, шляхом яких фактично відбувається виведення найбільш прибуткових та привабливих активів з України в іноземні холдингові структури та втратою контролю за ними з боку вітчизняних контролюючих та регулюючих державних органів.

Крім того, можна стверджувати про те, що Україна є чистим-експортером послуг у сфері міжнародного розміщення. Саме тому, ще жодна іноземна компанія не провела IPO на українській біржі. Цьому перешкоджають ряд факторів, починаючи від насамперед політичної, економічної нестабільності та відсутності чіткої законодавчої бази, і закінчуючи низьким рівнем ліквідності на українському фондовому ринку [5].

Висновки. Аналіз розвитку банківської діяльності в Україні у сфері іноземного інвестування показав, що механізми розміщення IPO на європейських торговельних майданчиках являють собою не лише ефективний інструмент залучення фінансових ресурсів з міжнародного ринку позичкових капіталів, а й можуть нівелювати потенційну загрозу для комерційних банків та вітчизняної банківської системи в цілому за умов швидкого збільшення обсягів та значної концентрації запозичених фінансових ресурсів з-за кордону.

Список використаної літератури

1. Бережна І. Ю. Поняття та роль інвестиційної діяльності та інвестиційного процесу на сучасному етапі економічного розвитку / І. Ю. Бережна // Науковий вісник ЧДЕУ. – Черкаси – 2011. – № 1 (9). – С. 86-92.
2. Васильєва Т. А. Банковское инвестирование на рынке инноваций : монографія / Т. А. Васильєва. – Сумы : Изд-во СумГУ, 2007. – 513 с.
3. Диба М. Вплив глобалізації на банківську систему України / М. Диба, Є. Осадчий // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 11. – С. 19-23.
4. Карчева Г. Основні проблеми розвитку банківської системи України в посткризовий період та шляхи їх вирішення / Г. Карчева // Вісник НБУ. – 2010. – № 8. – С. 26-30.
5. Качмар С. І. Теоретичні підходи до визначення сутності інвестиційного банкінгу / С. І. Качмар // Вісник університету банківської справи національного банку України. – 2010. – № 3 (9). – С. 149-152.

6. Кривцун І. М. Інвестиційна діяльність комерційних банків / І. М. Кривцун // Економічний простір. – 2011. – № 45. – С. 171-176.
7. Обзор IPO украинских компаний с 2005 по август 2013 года / [Электронный ресурс] : доклад PWC. – 2013. – Режим доступа: http://www.pwc.com/en_UA/ua/services/capital-arkets/assets/an_overview_of_ukranian_ipos_rus.pdf.pdf (database: 22. 09. 2013).
8. Fixed Income Handbook, November 2006. – Kyiv : Concord Capital, 2006. – 76 p.
9. Global IPO update 2012 / [Electronic resource] : report, by Ernst & Young. – 2012. – Rezhym dostupu: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Global_IPO_update_4_Quartal_2012/\\$FILE/2012%20Year%20End%20Global%20IPO%20update.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Global_IPO_update_4_Quartal_2012/$FILE/2012%20Year%20End%20Global%20IPO%20update.pdf) (database: 22. 05. 2013).
10. Noel Clark, Mervosh Edward M. Business International's: Guide to Eurobonds / N.Clark, E.Mervosh // Blue Ridge Summit, PA: Tab Books, 1992. – 384 p.
11. Private equity backed IPO activity / [Электронный ресурс] : report, by Ernst & Young. – 2012. – Режим доступа: <http://www.abvcap.com.br/Download/Research/1832.pdf> (database: 12. 01. 2013).
12. The depositary receipt market, 2012 Yearbook market review / [Электронный ресурс] : report, by BNY Mellon. – 2013. – Режим доступа: <http://www.adrbnymellon.com/files/MS36751.pdf> (database: 28. 09. 2013).
13. The depositary receipt market, 2013 Meadyear market review / [Электронный ресурс] : report, by BNY Mellon. – 2013. – Режим доступа: <http://www.adrbnymellon.com/files/MS37869.pdf> (database: 28. 10. 2013).
14. Wezel T. Foreign Bank Entry into Emerging Economies : An Empirical Assessment of the Determinants and Risks Predicated on German FDI Data / T. Wezel // Deutsche Bundesbank, Discussion Paper Series 1: Studies of the Economic Research Centre. – 2010. – № 4. – 18 p.

IPO PLACEMENT AS A PRIORITY INVESTMENT ACTIVITIES OF UKRAINIAN COMMERCIAL BANKS IN CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

Ignatchenko N. M.

Postgraduate, World Economy and International Economic Relations Department of the Institute of International Relations of Kyiv National Taras Shevchenko University.

Scientific Supervisor: Romyantsev A. P., professor of the department World Economy and International Economic Relations Department of the Institute of International Relations of Kyiv National Taras Shevchenko University.

Abstract. *Conceptual methods and scientific hypotheses concerning the formation and development of the investment activities of commercial banks in Ukraine, as well as increase the efficiency of interaction of the domestic banking sector to the global financial environment in terms of European integration require the formalization of a set of measures, both national and global.*

The result of the analysis of theoretical positions and practical aspects of international experience investment banking was the separation of the mechanisms of IPO as a key form of banking in Ukraine in the field of foreign investment. Indeed, at the present stage of development of the banking system of Ukraine, even in the short term can be a problem servicing the accumulated debt, which appear particularly sensitive to the banks in case of default on foreign obligations. In this case, the cost of funds for Ukrainian companies in foreign markets can increase several times.

A similar threat to the commercial banks may be under unfavorable conditions in international financial markets. In such a situation, banks can not post new Eurobond issues due to lack

of investors in the market. This is the situation in the period 2007-2008, when the international liquidity crisis, triggered by the mortgage crisis in the United States, gradually extending influenced almost all areas of the financial markets and the normal functioning of the banking systems of many countries, including the European Union. The inability to refinance their past borrowing could lead to default of banks, if not found other sources of funding, including the placement of shares through depository receipts on the European financial market.

Key words: *investment banking, financial intermediation, the package of securities, initial public offering, depository receipts, stock exchange.*

Referances

1. Berezna I.Yu. Ponyattya ta rol' investytsiynoyi diyal'nosti ta investytsiynoho protsesu na suchasnomu etapi ekonomichnoho rozvytku / I.Yu.Berezna // Naukovyy visnyk ChDEU. – Cherkasy – 2011. – № 1 (9). – S. 86-92.
2. Vasylyeva T. A. Bankovskoe ynvestyrovanye na rynku ynnovatsyy : monohrafiya / T. A. Vasylyeva. – Sumy : Yzd-vo SumHU, 2007. – 513 s.
3. Dyba M. Vplyv hlobalizatsiyi na bankivs'ku systemu Ukrayiny / M. Dyba, Ye. Osadchyy // Visnyk Natsional'noho banku Ukrayiny. – 2011. – № 11. – S. 19-23.
4. Karcheva H. Osnovni problemy rozvytku bankivs'koyi systemy Ukrayiny v postkryzovyy period ta shlyakhy yikh vyrishennya / H. Karcheva // Visnyk NBU. – 2010. – № 8. – S. 26-30.
5. Kachmar S. I. Teoretychni pidkhody do vyznachennya sutnosti investytsiynoho bankinhu / S. I. Kachmar // Visnyk universytetu bankivs'koyi spravy natsional'noho banku Ukrayiny. – 2010. – № 3 (9). – S.149-152.
6. Kryvtsun I. M. Investytsiyna diyal'nist' komertsyinykh bankiv / I. M. Kryvtsun // Ekonomichnyy prostir. – 2011. – № 45. – S.171-176.
7. Obzor IPO ukraynskykh kompanyy s 2005 po avhust 2013 hoda / [Electronic resource]: doklad PWC. – 2013. – Rezhym dostupu: http://www.pwc.com/en_UA/ua/services/capital-arkets/assets/an_overview_of_ukrainian_ipos_rus.pdf.pdf (database: 22. 09. 2013).
8. Fixed Income Handbook, November 2006. – Kyiv: Concord Capital, 2006. – 76 p.
9. Global IPO update 2012 / [Electronic resource] : report, by Ernst & Young. – 2012. – Rezhym dostupu: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Global_IPO_update_4_Quartal_2012/\\$FILE/2012%20Year%20End%20Global%20IPO%20update.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Global_IPO_update_4_Quartal_2012/$FILE/2012%20Year%20End%20Global%20IPO%20update.pdf) (database: 22. 05. 2013).
10. Noel Clark, Mervosh Edward M. Business International's: Guide to Eurobonds / N. Clark, E. Mervosh // Blue Ridge Summit, PA: Tab Books, 1992. – 384 p.
11. Private equity backed IPO activity / [Electronic resource] : report, by Ernst & Young. – 2012. – Rezhym dostupu: <http://www.abvcap.com.br/Download/Research/1832.pdf> (database: 12. 01. 2013).
12. The depository receipt market, 2012 Yearbook market review / [Electronic resource] : report, by BNY Mellon. – 2013. – Rezhym dostupu: <http://www.adrbnymellon.com/files/MS36751.pdf> (database: 28. 09. 2013).
13. The depository receipt market, 2013 Meadyear market review / [Electronic resource] : report, by BNY Mellon. – 2013. – Rezhym dostupu: <http://www.adrbnymellon.com/files/MS37869.pdf> (database: 28. 10. 2013).
14. Wezel T. Foreign Bank Entry into Emerging Economies: An Empirical Assessment of the Determinants and Risks Predicated on German FDI Data / T. Wezel // Deutsche Bundesbank, Discussion Paper Series 1: Studies of the Economic Research Centre. – 2010. – № 4. – 18 p.

РАЗМЕЩЕНИЕ ИРО КАК ПРИОРИТЕТНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

Игнатченко Н. Н.

Соискатель кафедры мирового хозяйства и международных экономических отношений Института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Научный руководитель: Румянцев А. П., профессор кафедры мирового хозяйства и международных экономических отношений Института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Аннотация. *Концептуальные подходы и научные гипотезы становления и развития инвестиционной деятельности коммерческих банков Украины, а также повышения эффективности взаимодействия отечественного банковского сектора с мировым финансовым пространством в условиях европейской интеграции требуют формализации комплекса мероприятий как национального, так и глобального характера.*

Результатом анализа теоретических положений и практических аспектов мирового опыта банковской инвестиционной деятельности стало выделение использования механизмов IPO как ключевой формы банковской деятельности Украины в сфере иностранного инвестирования. Ведь на современном этапе развития банковской системы Украины даже в краткосрочной перспективе может возникнуть проблема обслуживания возрастающего внешнего долга, которая особенно остро возникает перед банками в случае дефолта по иностранным обязательствам. В таком случае, стоимость финансовых ресурсов для украинских компаний на внешних рынках может вырасти в несколько раз.

Аналогичная угроза для коммерческих банков может возникнуть при неблагоприятной конъюнктуре на международных финансовых рынках. В такой ситуации банки не смогут размещать новые еврооблигации из-за отсутствия инвесторов на рынке. Такая ситуация сложилась в период 2007-2008 гг., когда международный кризис ликвидности, спровоцированный ипотечным кризисом в США, постепенно распространяясь, повлиял почти на все сферы финансовых рынков, а также на устойчивое функционирование банковских систем многих стран, включая страны Европейского Союза. Отсутствие возможностей рефинансировать свои предыдущие заимствования может привести к дефолту банков, если не будут найдены другие источники финансирования, в частности, размещение акций через депозитарные расписки на европейском финансовом рынке.

Ключевые слова: *инвестиционный банкинг, финансовое посредничество; пакет ценных бумаг; первичное публичное размещение; депозитарные расписки; фондовая биржа.*